

Životopis – Zdeněk Pelda

Zdeněk Pelda se narodil 29. dubna 1948 v Jilemnici, celé dětství však prožil v Novém Městě nad Metují. Jeho otec pracoval jako dispečer a ve volném čase hrál na varhany v místním kostele. Matka byla v domácnosti a částečně pracovala ve výrobě vánočních ozdob. O dva roky mladší sestra Jana se vyučila zahradnicí. Rodina trávila hodně volného času chozením do přírody, což Zdeňku Peldovi předurčilo jeho celoživotního koníčka – houbaření.

Do patnácti let navštěvoval Základní devítiletou školu v Novém Městě nad Metují. Školu měl rád, vynikal v českém jazyce a přírodopise. Jeho největšími vášněmi byly čtení a sport. Rok 1963 znamenal v životě Zdeňka Pedy velkou změnu, protože byl přijat na elitní Vojenské gymnázium Jana Žižky z Trocnova v Bratislavě. Domů se vracel jen dvakrát ročně. Po složení maturitní zkoušky pokračoval ve studiu na Vysoké vojenské škole ve Vyškově. V srpnu 1968 dělilo Zdeňka Pedu sedm měsíců od získání titulu inženýr organizátor. Invaze vojsk Varšavské smlouvy do Československa ho ale přiměla k rozhodnutí vojenskou školu opustit. Za předčasné ukončení studia musel navíc státu uhradit 26 000 Kčs jako odškodné za náklady, které jeho studium stálo.

V listopadu 1968 nastoupil jako vychovatel do Základní školy s dětským domovem v Hamru na Jezeře. Práce v polepšovně stanovila jeho nový profesní směr. Od roku 1969 působil v Hamru jako učitel, později se stal ředitelem. Souběžně s prací vystudoval učitelství matematiky a fyziky na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy. Promoce proběhla v roce 1970, i když titul magistr získal Zdeněk Pelda až po roce 1991. Svá další studia završil v roce 1973 absolvováním státní zkoušky v oboru speciální pedagogika.

Ve svém působišti v Hamru na Jezeře se seznámil se svou budoucí manželkou paní Hanou. Po svatbě, která proběhla 19. 12. 1970, se jim narodily dvě dcery – Lenka a Petra. Rodina žila v Hamru na Jezeře do roku 1979, potom se odstěhovala do Liberce. Zdeněk Pelda dojížděl pracovně do Hamru ještě další tři roky.

V roce 1982 nastoupil Zdeněk Pelda jako vedoucí vychovatel do Výchovného ústavu v Chrastavě a o dva roky později, 1. 7. 1984, se stal jeho ředitelem. Za jeho působení se dětský výchovný ústav (= polepšovna, dnes dětský domov se školou) rozšířil i o výchovný ústav pro mládež (do 18 let). Významným přínosem tohoto sloučení byl fakt, že svěřenci zůstali v jednom zařízení a v rámci ústavní výchovy se jim dostalo učňovského vzdělání, které by pro ně jinak bylo nedostupné. Zdeněk Pelda stál u zrodu zimních a letních olympiád pro svěřence a svěřenkyně dětských domovů. Tradice započala již v roce 1971 a v letošním roce proběhne jubilejní 50. ročník. Své působení v Chrastavě ukončil 30. 6. 2010.

Dnes žije pan Pelda s manželkou v Liberci, rád fotí přírodu a zajímá se o svět kolem sebe. Věnuje se mykologii a je v tomto oboru uznávaným odborníkem. Vystupuje v médiích, pořádá výstavy hub, houbařské soutěže a organizuje houbařský kroužek. Jeho nejmilejší aktivitou, která kombinuje lásku k houbám a českému jazyku, bylo po dobu dvanácti let psaní blogu na server Aktuálně.